

Ministerstvo životního prostředí

IMPLEMENTACE REVIDOVANÉ SMĚRNICE O PRŮMYSLOVÝCH EMISÍCH

A DALŠÍ MOŽNÉ ÚPRAVY ZÁKONA O INTEGROVANÉ PREVENCI

Soláň, 10. října 2023

Jan Slavík a Jana Harzerová
Oddělení integrované prevence a IRZ, OPVIP MŽP

OBSAH

1. Důležité kroky v rámci revize směrnice o průmyslových emisích

2. Oblasti zásadních změn

- Snižování emisí
- Inovace a transformace
- Materiálová efektivita, cirkularita a dekarbonizace
- Účast veřejnosti
- Sankce a kompenzace

2 . Regulované činnosti

3 . Časový harmonogram

4. Připravované změny v zákoně o integrované prevenci

5. Vydané závěry o BAT a metodika MŽP

REVIZE SMĚRNICE O PRŮMYSL OVÝCH EMISÍCH

- Od března 2020 probíhala veřejná konzultace k vstupnímu hodnocení dopadů potenciálních změn IED, kde bylo shromážděno cca 150 vyjádření zejména od veřejnosti, průmyslových a nevládních organizací.
- Koncem září 2020 zveřejnila Evropská **komise souhrnný dokument k problematice revize IED** včetně shrnutí .
- V návaznosti na cestovní mapu k „European Green Deal“ se plánovalo **předložení legislativního návrhu v roce 2021/2022.**
- Návrh byl předložen 5. dubna 2022 jako **COM(2022) 156 final** a má podobu novely stávající IED. Jádrem věcných změn je ve stávající kapitole II.
- Legislativní proces bude propojen s revizí **nařízení o E-PRTR**. Dne 5. dubna 2022 byl předložen návrh nového nařízení jako COM(2022) 157 final.
- Hlavní jednání probíhala v době českého a švédského předsednictví v letech 2022 a 2023
- Návrh byl diskutován na Radě pro životní prostředí i na Radě pro zemědělství. **V dubnu 2023 schválila Rada pro životní prostředí obecný přístup.** Zahájení debat s Evropským parlamentem bylo zahájeno v polovině roku 2023.

SNIŽOVÁNÍ EMISÍ

Čl. 15 (1) nepřímé vypouštění

Pro oblast nepřímého vypouštění odpadních vod (tj. z průmyslového zařízení do kanalizace, zakončené komunální či průmyslovou čistírnou odpadních vod) je stanoveno, že takovýto typ vypouštění podléhá povinnosti stanovit emisní limit.

Při stanovování emisního limitu se přihlíží k efektu koncové čistírny odpadních vod.

Na rozdíl od stávající podoby směrnice stanovuje podmínky tohoto posouzení. Konkrétně nesmí takovéto vypouštění ohrozit provoz čistírny ani zdraví obsluhy, čistírna musí být navržena a provozována tak, aby byla technicky schopna konkrétní vypouštěné látky zachycovat, a celkové množství látek vypouštěných do vodoteče nebude vyšší než při přímém vypouštění ze zařízení v režimu integrované prevence.

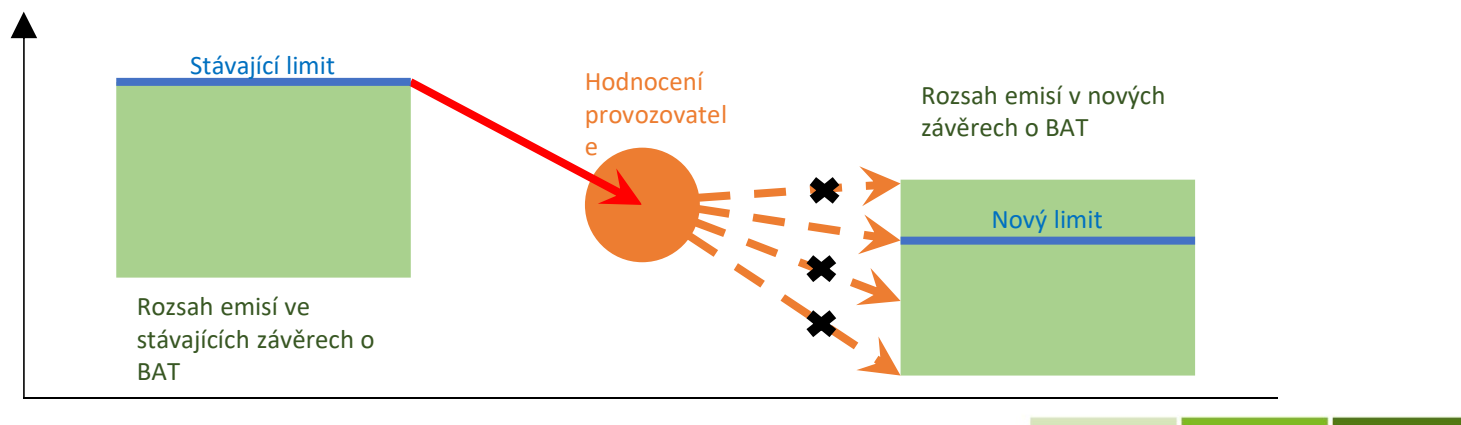

SNIŽOVÁNÍ EMISÍ

Čl. 15 (3) stanovování limitu

Pro běžné provozní podmínky je stanoveno, že se emisní limit bude nově stanovovat nikoliv na horní hladině rozptylu úrovní emisí spojených s nejlepšími dostupnými technikami, ale na (nejnižší) reálně dosažitelné úrovni emisí.

Stanovení emisního limitu se bude dokládat hodnocením dosažitelnosti na dílčím zařízení. Státy si budou moci zavést jednotné emisní limity pro skupiny podobných zařízení (pak nebude individuální hodnocení nutné).

SNIŽOVÁNÍ EMISÍ

Čl. 15 (4) Výjimky z aplikace BAT

Zavádí se dodatečné požadavky na udělování a přezkum výjimek a obecný požadavek, aby případné výjimky nepředstavovali riziko pro standardy kvality životního prostředí.

Dále pak povinný přezkum udělených výjimek po 4 letech.

Podrobné požadavky na posuzování výjimek jsou pak uvedeny v nové příloze č. II a uvádí se rovněž možnost tyto požadavky podrobněji rozvést prostřednictvím implementačního aktu.

Nová příloha II zavádí hodnotící přístup založený na porovnání monetarizovaných / kvantifikovaných efektů na životní prostředí a nákladovost ekologizačních opatření. Hlavním systémovým rozdílem proti metodice zavedené na národní úrovni je skutečnost, že se počítá s časovou hodnotou peněz.

SNIŽOVÁNÍ EMISÍ

Čl. 15 (5) Výjimky pro krizové situace

Na základě iniciativy členských států bylo doplněno ustanovení v případě závažného narušení dodávek surovin či energií nebo jejich nedostatku, případně akutní potřeby výroby pro veřejné zdraví či bezpečnost.

Pro tyto případy nicméně platí povinnost dodržovat (rozvolněný) emisní limit a emise monitorovat.

Maximální doba této výjimky je 6 měsíců. O udělené výjimce je nutné informovat veřejnost a Evropskou komisi.

SNIŽOVÁNÍ EMISÍ

Čl. 15a   **Hodnocení souladu naměřených hodnot s limity**

Nové ustanovení ukládá, aby při validaci výsledků měření nepřekračovala odečítaná hodnota nejistotu měřící metody.

Evropská komise podrobnosti postupu zpracuje v podobě implementačního aktu, který budou muset odsouhlasit členské státy.

Nebude se uplatňovat duplicitně s existující úpravou v IED pro velká spalovací zařízení a spalování odpadu.

Během jednání bylo Evropskou komisí deklarováno, že implementační akt bude spíše obecnějšího charakteru.

INOVACE A TRANSFORMACE

Čl. 13 tvorba BREF a závěrů o BAT

Mezi zapojené subjekty se nově uvádí Evropská agentura pro chemické látky (ECHA). Účelem je lepší podchycení problematiky použití nebezpečných látek a jejich substituce při procesech tvorby referenčních dokumentů.

Novým textem je zajištěna ochrana obchodního tajemství či analogických citlivých údajů v procesu výměny informací. Tato ochrana bude zajištěna podpisem příslušných dokumentů u zástupců členských států a nevládních organizací. Se zástupci průmyslu či konkrétními provozovateli nebude tento typ informace sdílen.

INOVACE A TRANSFORMACE

Čl. 27a – 27d posílení úlohy nově vznikajících technik

Zavádí se nový institut inovačního centra pro průmyslovou transformaci a emise (INCITE). Inovační centrum bude shromažďovat informace o nových technikách v oblasti technické ochrany životního prostředí a bude hodnotit jejich připravenost k praktickému použití.

Doba možné výjimky z emisních limitů k testování nově vznikajících technik se prodlužuje ze stávajících 9 na 24 měsíců. Rovněž se ruší požadavek, aby po ukončení této doby byl provoz buď zastaven, nebo by bylo zařízení v souladu s úrovněmi emisí spojených z nejlepšími dostupnými technikami.

V případě, že se provozovatel rozhodne po publikaci závěrů o nejlepších dostupných technikách dosahovat úrovní emisí spojených s nově vznikajícími technikami, tak se doba na adaptaci povolení / zařízení prodlužuje ze 4 na 6 let.

Provozovatelé budou mít za povinnost do 30. června 2030 zahrnout do svého environmentálního managementu transformační plán ve vztahu ke klimaticky neutrální ekonomii do roku 2050.

MATERIÁLOVÁ EFEKTIVITA, CIRKULARITA A DEKARBONIZACE

Čl. 9 (2) a 15 (3a) závaznost parametrů environmentální výkonnosti

Ve vztahu k ukládání závazných podmínek provozu se zavádí způsob stanovení úrovně environmentální výkonnosti (např. energetické účinnosti, měrná spotřeba vody apod.) a to analogickým způsobem jako u emisního limitu – za běžných provozních podmínek by nemělo docházet k překračování úrovní, které jsou uvedeny v závěrech o nejlepších dostupných technikách.

K původnímu návrhu bylo dopracováno ustanovení, umožňující udělovat výjimky. Ustanovení je analogické k emisním limitům.

Na závěr projednávání byla provedena úprava, kdy došlo k obnovení zrušeného čl. 9 (2). V důsledku se nemusí v členských státech zezávazňovat parametr energetické účinnosti u zařízení, která spadají pod obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.

MATERIÁLOVÁ EFEKTIVITA, CIRKULARITA A DEKARBONIZACE

Čl. 14a environmentální management

Tento systém bude muset být zaveden pro všechna zařízení spadající pod plnohodnotný systém integrované prevence (tj. nikoliv velkochovy).

Systém bude obsahovat minimálně prevenci vzniku odpadů a rizik spojených s nebezpečnými látkami. Rovněž by měl sloužit k optimalizaci nakládání se surovinami.

Součástí systému by měla být práce s příslušnými benchmarky, hodnocení životního cyklu dodavatelského řetězce, inventura nebezpečných látek (a jejich případná substituce).

Základní informace o systému managementu budou veřejně k dispozici. Evropská komise do konce roku 2025 připraví požadavky na zveřejnění jako implementační akt, který samostatně schválí členské státy.

Požadavky mají být úměrné charakteru zařízení a lze je splnit i prostřednictvím standardního / existujícího systému.

ÚČAST VEŘEJNOSTI A PŘÍSTUP KE SPRAVEDLNOSTI

Čl. 24 Účast veřejnosti na přezkumech povolení

Nově se zahrnují situace, kdy takovou aktualizaci vyžaduje bezpečnost provozu a revidované standardy kvality životního prostředí (tj. imisní limity).

Za významnější rozšíření lze považovat zavedení participace veřejnosti na situace, kdy se povolení aktualizuje, aby bylo v souladu s novými závěry o nejlepších dostupných technikách (nebo těmito technikami obecně, pokud povolení není a nebude žádnými závěry pokryto).

ÚČAST VEŘEJNOSTI A PŘÍSTUP KE SPRAVEDLNOSTI

Čl. 25 přístup ke spravedlnosti

Postavení v odvolacím řízení nebude určováno postavením, který měla dotčená veřejnost v přípravě rozhodnutí. Vymezeny základní požadavky na proces.

Uvedená část návrhu vyvolala velkou debatu, nicméně podle Právního servisu nebudou mít změny návrhu praktické dopady. Nové povinnosti vychází z mezinárodních smluv/judikatury platí bez ohledu na podobu směrnice.

SANKCE A KOMPENZACE

Čl. 79 Sankce

Jsou stanovena pravidla pro sankce za porušení vnitrostátních předpisů přijatých podle této směrnice. Povinnost zohledňovat povahu, závažnost a rozsah přestupku, ovlivněné prostředí / populaci a skutečnost, jestli se jedná o opakovaný přestupek.

Čl. 79a Kompenzace

Možnost pro fyzické osoby požadovat kompenzaci od provozovatele za poškození zdraví v důsledku provozu v rozporu s povolením. Členské státy mají možnost omezit aplikaci směrem do minulosti.

V průběhu jednání byl text velmi zobecněn a byl posílen princip subsidiarity.

REGULOVANÉ ČINNOSTI

V některých kategoriích se pouze upravuje stávající textace

Kategorie **2.3 zpracování železných kovů** se upravuje prahová hodnota a text pro kovárny a lisovny za tepla.

Kategorie 6.2 pro **textilní průmysl** zahrnuje některé další činnosti.

Kategorii **1.4** rozšiřuje regulovanou oblast o **pyrolýzu** a podkategorie **a)** se rozšiřuje na uhlí (doposud pouze černé uhlí).

Kategorie **2.3 zpracování železných kovů** se rozšiřuje o několik podkategorií (válcování a tažení za studena).

Ve zcela nové kategorii **2.7** je zahrnuta **produkce baterií** (mimo čistě montáže) s produkční kapacitou vyšší než 12 000 tun za rok.

Zásadní rozšíření představuje nová kategorie **3.6**, zahrnující **těžbu a zpracování některých průmyslových minerálů a železných rud**. Nejsou zahrnuty stavební materiály (tj. kámen, písek apod.), energetické suroviny a vzácné kameny.

V průběhu projednávání byla nově upravena problematika **výroby vodíku elektrolýzou vody** – do působnosti směrnice nově spadá pouze v případě, že je vyšší než 50 tun za den.

VELKOCHOVY

Kapitola VIa Velkochovy drůbeže, prasat a dobytka

Rozšiřuje se působnost směrnice v oblasti velkochovů a zároveň se převádí do zjednodušeného režimu ve zvláštní kapitole.

Příloha Ia nově definuje regulovanou činnost jako velkochovy drůbeže, prasat a skotu s kapacitou v podobě (evropských) dobytčích jednotek /LSU/. Prahová hodnota se aplikuje i na směsné chovy. Změně odpovídá následné snížení prahových hodnot:

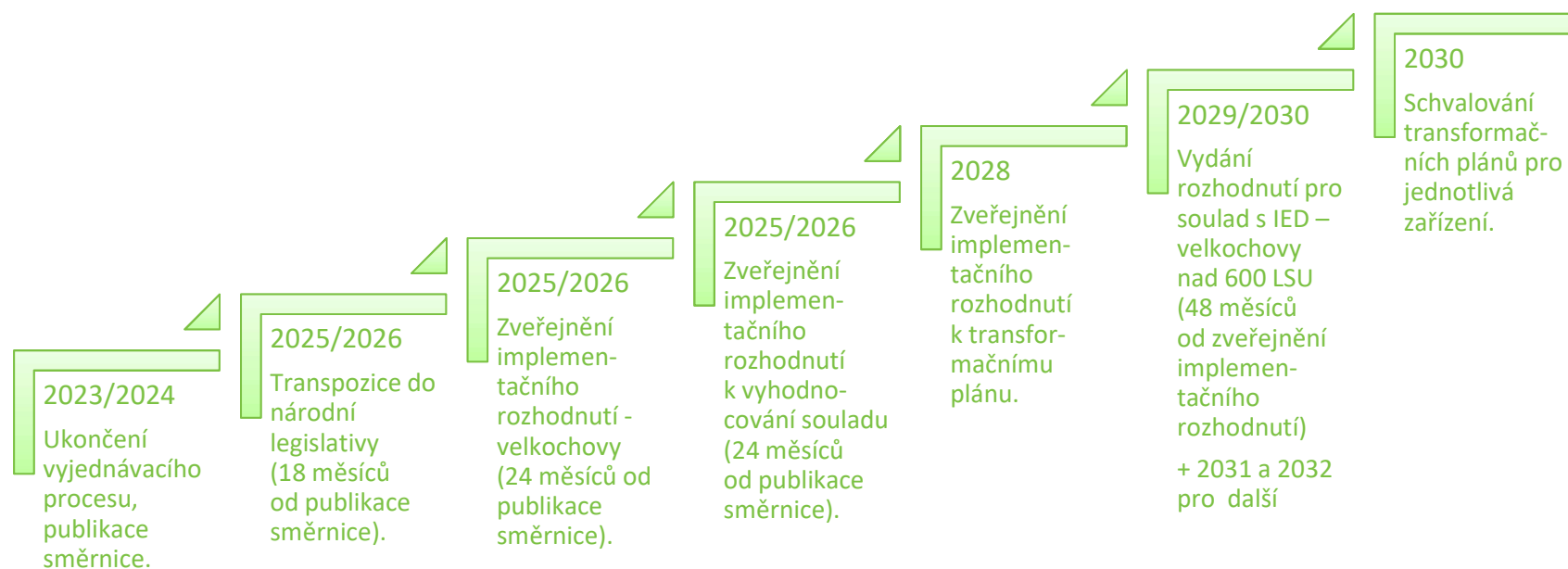
- **350 LSU pro smíšené chovy, chov prasat (cca 1200 prasat a 700 prasnic) a chov skotu (350 dojnic).**
- **280 LSU pro chovy drůbež (40 000 brojlerů, 20 000 nosnic).**

Nejsou zahrnuty extenzivní (venkovní) chovy dobytka a prasat s hustotou pod 2 LSU / ha.

Čl. 4 (1) umožňuje u velkochovů nahradit povolování pouze registrací zařízení.

ČASOVÝ HARMONOGRAM

ZMĚNY V ZÁKONĚ O INTEGROVANÉ PREVENCI

Současně s implementací změn ve směrnici o průmyslových emisích jsou zvažovány tyto úpravy v zákoně o integrované prevenci:

- **Sloučení IRZ / E-PRTR a zákona o integrované prevenci.**
- **Omezení požadavků na roční zprávu** pouze na údaje o emisích a dalších měřených (kvantifikovaných) parametrech.
- **Sloučení reportingových povinností** podle složkových předpisů a zákona o integrované prevenci.
- **Elektronizace agendy** povolovacích a kontrolních řízení (žádost, vyjádření, rozhodnutí a zprávy prostřednictvím strukturovaných dat) za použití datových standardů ARAMIS.
- **Sjednocení procesního modelu pro podstatné a nepodstatné změny.**
- **Povinná notifikace zahájení řízení / zrušení zasílání rozhodnutí MŽP.**
- Příprava „**obecně závazných pravidel**“ formou vyhlášky, které by plně nahrazovaly složkovou legislativu.

ZÁVĚRY O BAT

Průmysl potravin, nápojů a mléka	6.4. b) 1, 6.4. b) 2, 6.4. b) 3, 6.4. c), 6.11.	Prosinec 2023
Spalování odpadu	5.2. a), 5.2. b), 5.1.	Prosinec 2023
Povrchová úprava za použití organických rozpouštědel včetně konzervace dřeva a dřevěných výrobků chemickými látkami	6.7., 6.10.	Prosinec 2024
Zpracování železných kovů	2.3. a) c), 2.6	Listopad 2026
Textilní průmysl	6.2.	Prosinec 2026
Čištění odpadních plynů z chemického průmyslu	4.1. a) – k), 4.2. a) – e), 4.3., 4.4., 4.5., 4.6.	Prosinec 2026

Jatka a průmysl zpracovávající jejich vedlejší produkty – schváleny v září 2023

METODICKÉ DOKUMENTY

Vydané metodické dokumenty:

- Indikativní harmonogram přezkumů integrovaných povolení, BREF a závěrů o BAT
- Metodický pokyn k mimořádným stavům v energetice
- Metodický dokument k novele zákona o integrované prevenci
- Přezkumy podmínek provozu stanovených na základě § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci na velká spalovací zařízení
- Minimální požadavky na emisní limity dle úrovně emisí spojených s nejlepšími dostupnými technikami pro velká spalovací zařízení (aktualizace)

Připravované metodické dokumenty

DĚKUJI ZA POZORNOST!

